

„Het wordt tijd dat we het eigen gelijk laten varen”

(Van onze verslaggever
Joan Haan)

BUSSUM – „In onze maatschappij speelt de materie een veel te belangrijke rol. Het bezit bepaalt de waarde van de mens. Dat verdriet me vaak. We moeten van dat meerderwaardigheidsgevoel af. We moeten leren elkaar te zien als gelijken, als mensen. Ook al hangt de ander een ideologie aan, die ons tegenstaat. We moeten die dingen van elkaar scheiden en er voor oppassen, dat we niet generaliseren. Dat doen we immers veel te vlug”.

Deze gedachte staat bij de Bussumse predikant ds. Th. de Haart (55) centraal. Vanuit die basis beoefent hij nu vijftienvijftig jaar het ambt van Dienaar van het Woord. Het laatste decennium als predikant van de Hervormde gemeente van de Bussumse Vredkerk.

Ds. De Haart volgde zijn studie aan de Theologische Hogeschool van Djakarta. Zijn eerste gemeente was Dorso-Sukabumi. Daar trad hij in april

1956 in dienst. Iets later verlegde hij zijn werkterrein naar Semarang. Vervolgens trok hij naar Djakarta.

„Ik was verbonden aan de protestantse kerk van westelijk Indonesië. Dat westelijk slaat niet zo zeer op de geografische ligging, maar meer op het feit, dat de leden westers georiënteerd zijn. Bijna alle reformatorische groeperingen, op de gereformeerden na, zijn in deze kerk vertegenwoordigd. De oecumene is daar ver doorgevoerd”.

Groei

In de zestiger jaren maakte het christendom in Indonesië een explosieve groei mee. Binnen een kort tijdsbestek groeide het aantal christenen van drie tot tien miljoen. „De mensen hebben daar een blij geloof. Het christendom is voor hen een bevrijding. Zij hebben hiervoor alle banden afgesneden. De gemeente daar bestaat overwegend uit jongeren. De kerk heeft er ook nog geen tradities verworven. Daardoor heerst er een licht chaotische sfeer. Men is nog op zoek naar een eigen kleur”.

In 1960 besloot ds. De Haart, om culturele redenen, de overstap naar Ne-

derland te wagen. „Vooral op het gebied van de oecumene heb ik heel wat stapjes terug moeten doen. Hier is men voor die ontwikkeling nog niet rijp genoeg. Er is wel een dialoog op gang gebracht. Maar men is te weinig bereid om in te leveren. Elke groep houdt zich krampachtig aan het eigen gelijk vast. Daarmee gaan we voorbij aan de wesenlijke bijbelse richtlijnen. Ook kijken we te weinig naar het eeuwigheidsperspectief. En juist dat behoort ons te binden. Maar we moeten de dialoog wel op gang houden. Deze is voor ons namelijk van levensbelang”.

Het zijn volgens De Haart niet de theologische factoren, die de kerk scheiden. „Nee, het is de traditie. De dingen, die er omheen zijn. Bijvoorbeeld de liturgie”.

Geloof

De Bussumse predikant behoort tot de groep van vrijzinnigen binnen de Hervormde kerk. Hij hangt dan ook een blij geloof aan. „De wat zwaardere onder ons bespiegelen zich aan de voorschriften in de bijbel. Steeds meer zien zij zichzelf als grote zondaren, die de genade van God niet waard zijn. Ik denk, dat dat een verkeerde benadering is”.

Door de enorme welvaart is de dia-

conale, de maatschappelijke taak van de kerk wat op de achtergrond geraakt. Door de economische recessie begint deze zich echter opnieuw aan te dienen.

„We zullen ons zeker met de maatschappelijke vraagstukken bezig moeten houden. We moeten hulp bieden aan mensen, die in geestelijke nood verkeren. En ook in materiële zin moeten we bijspringen. Dat daardoor, zoals in Indonesië het geval was, rijst-christenen ontstaan, lijkt onvermijdelijk”.

De Haart verwacht in de toekomst een confrontatie tussen de kerk en de islam in ons land. „We zullen voor de islam begrip moeten tonen. Die groep neemt de laatste tijd duidelijk toe. Zij bundelen de krachten. Ik hoop alleen niet, dat hierdoor een religieus getto ontstaat. Die confrontatie tussen de kerk en de islam is nog prematuur. Maar eens zullen wij rekenschap moeten afleggen van hetgeen wij geloven”.

Ten slotte vindt De Haart, dat de kerk zeker haar stem in de kwestie van de kernbepaling moet laten horen. „De kerk heeft haar eigen stem, haar eigen getuigenis. Al wordt die wel eens vertaald als politiek meegebabbel van de IKV. Maar ook in dit kader moeten wij onze medemens als mens zien. Dus ook de Rus, al staat zijn ideologie ons misschien tegen”.

Ds. De Haart heeft in ons land tot nu toe drie gemeenten gediend. Na een aanvullende studie bij de universiteit van Groningen ging hij in 1962 naar Kuinre, dat hij vijf jaar later voor de Wieringermeer verruilde. Tien jaar geleden vertrok hij naar Bussum. In verband met zijn zilveren jubileum wordt vanavond in gebouw Eltheto een receptie gehouden. Deze begint om acht uur.

Regelmatig trekt ds. Th. de Haart zich in zijn studeerkamer terug om zich in de religieuze literatuur te verdiepen. (Foto: Stevens)